

kunne naae at blive til Lov, naar der saa fremdeles skal udsøges en Grund, hvorpaa en Bygning kan opføres, er det givet, at det Tidspunkt skydes ud til en fjernt Fremtid, da man kan vente at faae det Onse om Sagens Ordning opfyldt, som dog synes at næres fra alle Sider. Jeg tror, at de Indvendinger, som ere gjorte af det ærede Mindretal saavel som af den ærede sidste Læser mod den foreslaede Bygning, ere meget overdrevne, thi det forekommer mig at være rigtigt, hvad der er anført af Udvalgets ærede Ordfører, at man altid gjør sig skyldig i overdrevne Forestillinger og Fordringer, saa snart Tælen er om at oprette Noget for offentlig Regning. Dette turde være en Grund, hvorfor Private altid kunne faae større Udbytte end det Offentlige for en lige stor Sum Penge. Jeg beklager Udsættelsen, fordi den hele Sag har været overset og tilfidesat i utilbørlig lang Tid. Jeg føler ikke Krang til yderligere Dødsninger og anser ikke, hvad der foreligger, for utilstrækkeligt for Ordningen af denne Sag, og jeg maa derfor i høi Grad beklage, at naar Sagen er rykket sin Afgjørelse saa nær, man saa vil standse den for paany at undersøge, prøve, granske og deliberere til Høire og Venstre og saa at sige begynde med den hele Sag forfra. Jeg vil derfor meget indstændig fraraade, at denne Sag standses med en Dagsorden. Jeg ønsker, at Dagsordenen maa blive forkastet, og at man vil vedtage de Forslag, som Udvalgets Flertal har stillet. Selv hvis man stod aldeles frit overfor Spørgsmaalet og kunde faae en Anstalt lige snart og lige billigt ved Statens Hjælp eller ved Private, siger jeg, at der ikke ved det Forslag, som foreligger, er foregribet Noget med Hensyn til Afgjørelsen af Spørgsmaalet om at overtage hele Landsvageverken for Statens Regning. Jeg kan som yderligere Supplement til, hvad den ærede Minister har nævnt angaaende Beføstningen, nævne en Meddelelse, som er givet mig af en Mand, som var Medlem af Direktionen for Blinde- og for Døvstummeinstituttet for flere Aar tilbage. Det er et lille Exempel paa, hvorledes man med Hensyn til Bygninger kan fordyre det, som skal opføres for offentlig Regning. Han har opgivet for mig — som Medlem af Direktionen maatte han jo vide det — at alene Udgifterne til Husly for enhver enkelt Blind androge paa Blindeinstituttet 70 Rbd. mere end de Døvsstummes Husly paa Døvsstummeinstituttet. Nu vil jeg henstille til Enhvers Overveielse, hvor mange Ulykkelige der kunde have været hjulpet for dette Plus, som Udgiften til Bygningen havde medført. Dette tror jeg er en yderligere Bekræftelse paa den ærede Ministers Udtalelse angaaende Beføstningen. Jeg tror ikke, at han har gjort sine Kalkuler for store, men snarere, at hans Overslag ere meget beskedne. Som sagt, især af Hensyn til, at Tiden vil trække ud, og dernæst, fordi der Intet bliver

foregribet med Hensyn til Statens Overtagelse af den hele Sag, vil jeg indstændig fraraade Vedtagelsen af denne Dagsorden.

Den fungerende Formand: Jeg tror ikke, at den ærede Forslagsstiller af Dagsordenen kan føle sig krænket ved den Maade, hvorpaa det ærede Medlem udtalte en vis Befølgelse med Hensyn til hans Mangel paa alvorlig Villie. (Flou: Aldeles ikke.) Det er imidlertid et saa kildent Punkt, naar ærede Medlemmer komme ind paa at udtale sig om andre Medlemmers alvorlige Villie, at jeg uden Hensyn til denne Yttring meget vil bede om, at man ikke vil tvinge mig til i saa Henseende at gribe ind.

Saffner: Jeg havde ikke Leilighed til at overvære det Møde i Landstinget, hvor denne Sag var til 1ste Behandling, og jeg har saaledes ikke havt Leilighed til at udtale mig om min Stilling til Lovforslaget i det Hele. Jeg vilde heller ikke kunne gjøre det her ved 2den Behandling; og navnlig nu, efter at der er stillet et Forslag til en Dagsorden, skal jeg indskrænke mig til nogle ganske faa Ord, motiverende min Afstemning med Hensyn til det stillede Forslag. Den Hovedbetragtning, som har gjort sig gjældende hos mig ved Overveielsen af dette Lovforslag, er den, at vi skulle søge at tilveiebringe en Lov saa hurtigt som muligt, men naturligvis kun paa en hensigtsmæssig Maade. Den stillede Dagsorden og det ærede Mindretals Forslag gaa jo omtrent ud paa det Samme, nemlig at standse Lovforslaget og at affjære denne Sags videre Fremme i den nærmeste Fremtid. Nu paaastaar vel den ærede Stiller af Dagsordenen, at Sagen ikke vil blive skudt mere ud ved Vedtagelsen af Dagsordenen, end om Lovforslaget blev vedtaget. Jeg kan ikke være enig med den ærede Forslagsstiller deri, og jeg kan med Hensyn dertil holde mig til, hvad der er udtalt af den ærede Landstingsmand, der sidst havde Ordet. Jeg tror som han, at en Henviisning til at lægge Bestyrelsen og Ledelsen af hele Landsvageverken under Staten vil medføre en temmelig betydelig Udskydning af de Foranstaltninger, der tilsigtes ved nærværende Lovforslag. Dertil kommer, at jeg paa dette Omraade heller ikke er nogen ubetinget Tilhænger af Statsdrift, navnlig hvad Asylt angaar, og jeg tror, at det, som den ærede Forslagsstiller anførte om det Betænelige ved at overlade Asylt til de Private, i hvilken Henseende han henpegede paa Forholdene i England, ikke ganske passer paa de Forhold, hvorom her er Tale. Jeg er fuldkommen enig med den ærede Landstingsmand deri, at Sindsygeanstalterne ikke bør overlades til Private, det bør være Staten, der styrer dem, og det bør være Statens Embedsmænd, der behandle de Sindsyge, der indlægges paa Anstalterne. Men